

BADARAYANA'S BRAHMASUTRAS

Badarayana's Brahmasutras
(in Roman Lipi)

Published by : Madhva Library (<http://www.madhvalibrary.org>)

Typeset by: Smt Jayashree Madhusudan

Edited by : Madhusudan Bheemasenarao

No of Pages : 39

© Madhva Library.

If you notice , any error please inform us .
We will correct them on top priority

.

prathamādhyāyaḥ –samanvayādhyāyaḥ
prathamah pādhaḥ - anyatra prasiddhanāmapādaḥ

1-1-1 jijñāsādhikaraṇam

001 || om om athāto brahmajijñāsā om ||

1-1-2 janmādhikaraṇam

002 || om janmādyasya yataḥ om ||

1-1-3 śāstrayonitvādhikaraṇam

003 || om śāstrayonitvāt om ||

1-1-4 samanvayādhikaraṇam

004 || om tattū samanvayāt om ||

1-1-5 īkṣatyadhikaraṇam

005 || om īkṣaternāśabdam om ||

006 || om gaṇaścennātmaśabdāt om ||

007 || om tanniṣṭhasya mokṣopadeśāt om ||

008 || om heyatvāvacanācca om ||

009 || om svāpyayāt om ||

010 || om gatisāmānyāt om ||

011 || om śrutatvācca om ||

1-1-6 ānandamayādhikaraṇam

012 || om ānandamayo'bhyāsāt om ||

013 || om vikāraśabdānneticenna prācuryāt om ||

014 || om om taddhetuvyapadeśācca om ||

015 || om māntravarṇikameva ca gīyate om ||

016 || om netaro'nupapatte om ||

017 || om om bhedavyapadeśācca om ||

018 || om kāmācca nānumānāpekṣā om ||

019 || om asminnasya ca tadyogaṁ śāsti om ||

1-1-7 antasthatvādhikaraṇam

020 || om anantastaddharmopadeśāt om ||

021 || om bhedavyapadeśāccānyaḥ om ||

1-1-8 ākāśadhikaraṇam

022 || om ākāśastallīṅgāt om ||

1-1-9 prāṇādhikaraṇam

023 || om ata eva prāṇaḥ om ||

1-1-10 jyotiradhikaraṇam

024 || om jyotiścaraṇābhīdhānāt om ||

1-1-11 gāyatriyadhikaraṇam

025 || om chando'bhīdhānānneticenna tathā ceto'rpaṇanigadāttathā
hi darśanam om ||

026 || om bhūtādīpādavyapadeśopapatteścaivam om ||

027 || om upadeśabhedānneti cennobhayasminnapyavirodhāt om
||

1-1-12 pādāntaprāṇādhikaraṇam

028 || om prāṇastathānugamāt om ||

029 || om na vakturātmopadeśāditi cedadhyātmāsambandhabhūmā
hyasmin om ||

030 || om śāstradr̥ṣṭyātūpadeśo vāmadevavat om ||

031 || om

jīvamukhyaprāṇalingānneticennopāsātraividhyādāśritatvādiha
tadyogāt om ||iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu prathamādhyāyasya
prathamah pādaḥ ||1||1||

prathamādhyāyaḥ –samanvayādhyāyaḥ
dvitīyaḥ pādaḥ - anyatra prasiddhaliṅgapādaḥ

1-2-1- sarvagatatvādhikaraṇam

- 032 || om sarvatra prasiddhopadeśāt om ||
 033 || om vivakṣitaguṇopapatteśca om ||
 034 || om anupapattestu na śārīraḥ ||
 035 || om karmakarṭṛvyapadeśācca om ||
 036 || om śabdaviśeṣāt om ||
 037 || om smṛteśca om ||
 038 || om arbhakaukastvāttadvyapadeśācca neticenna
 nicāyyatvādevaṁ vyomavacca om ||
 039 || om sambhogaprāptiriti cenna vaiśeṣyāt om ||

1-2-2 attṛtvādhikaraṇam

- 040 || om attācarācaragrahaṇāt om ||
 041 || om prakaraṇācca om ||

1-2-3 guhādhikaraṇam

- 042 || om guhām praviṣṭāvātmānau hi taddarśanāt om ||
 043 || om viśeṣaṇācca om ||

1-2-4 antarādhikaraṇam

- 044 || om antara upapatteḥ om ||
 045 || om sthānādivyapadeśācca om ||
 046 || om sukhaviśiṣṭābhidhānādeva ca om ||
 047 || om śrutopaniṣatkagatyabhidhānācca om ||
 048 || om anavasthiterasambhavācca netaraḥ om ||

1-2-5 antaryāmyadhikaraṇam

- 049 || om antaryāmyadhidaivādiṣu taddharmavyapadeśāt om ||
 050 || om na ca smārtamataddharmābhilāpāt om ||
 051 || om śārīraścacobhaye'pi hi bhedenainamadhīyate om ||

1-2-6 adṛśyatvādhikaraṇam

- 052 || om adṛśyatvādiguṇako dharmokteḥ om ||
 053 || om viśeṣaṇabhedavyapadeśābhyām ca netarau om ||

054 || om rūpopanyāsācca om ||

1-2-7 vaiśvānarādhikaraṇam

055 || om vaiśvānaraḥ sādharmaśabdaviśeṣāt om ||

056 || om smaryamāṇamanumānaṁ syāditi om ||

057 || om śabdādibhyo'ntaḥ pratiṣṭhānānneticenna tathā
drṣṭyupadeśādasambhavātpuruṣavidhamapi

cainamadhīyate om ||

058 || om ata eva na devatā bhūtaṁ ca om ||

059 || om sākṣādapyavirodhaṁ jaiminiḥ om ||

060 || om abhivyaktoryāśmarathyaḥ om ||

061 || om anusmrterbādariḥ om ||

062 || om sampatteriti jaiministathā hi darśayati om ||

063 || om āmananti cainamasmin om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu prathamādhyāyasya
dvitīyaḥ pādaḥ ||1|| 2 ||

prathamādhyāyaḥ –samanvayādhyāyaḥ
trītiyaḥ pādaḥ-ubhayatra prasiddhanāmaliṅgapādaḥ

1-3-1 dyubhvādyādhikaraṇam

064 || om dyubhvādyāyatanam svaśabdāt om ||

065 || om muktopasrpyavyapadeśāt om ||

066 || om nānumānamatacchabdāt om ||

067 || om prāṇabhṛcca om ||

068 || om bhedavyapadeśāt om ||

069 || om prakaraṇāt om ||

070 || om sthityadanābhyām ca om ||

1-3-2 bhumādhikaraṇam

071 || om bhūmāsamprasādādadyupadeśāt om ||

072 || om dharmopapatteśca om ||

1-3-3 akṣarādhikaraṇam

073 || om akṣaramambarāntadhr̥teḥ om ||

074 || om sā ca praśāsanāt om ||

075 || om anyabhāvavyāvṛtteśca om ||

1-3-4 sadadhikaraṇam

076 || om īkṣati karmavyapadeśātsaḥ om ||

1-3-5 daharādhikaraṇam

077 || om dahara uttarebhyaḥ om ||

078 || om gatiśabdābhyām tathā hi dṛṣṭam liṅgam ca om ||

079 || om dhr̥teśca mahimro'syāsminnupalabdheḥ om ||

080 || om prasiddheśca om ||

081 || om itaraparāmarśātsa iti cennāsambhavāt om ||

082 || om uttarāccedāvirbhūtasvarūpastu om ||

083 || om anyārthaśca parāmarśaḥ om ||

084 || om alpśruteriti cettaduktam om ||

1-3-6 anukṛtyadhikaraṇam

085 || om anukṛtestasya ca om ||

086 || om apī smaryate om ||

1-3-7 vāmanādhikaraṇam

087 || om śabdādeva pramitaḥ om ||

088 || om hr̥dyapekṣayā tu manuṣyādhikāratvāt om ||

1-3-8 devatādhikaraṇam

089 || om taduparyapi bādarāyaṇaḥ sambhavāt om ||

090 || om virodhaḥ karmaṇīti cennānekapratipatterdarśanāt om ||

091 || om śabda iti cennātaḥ prabhavātpatyakṣānumānābhyām om ||

092 || om ata eva ca nityatvam om ||

093 || om samānanāmarūpatvāccāvṛttāvapyavirodho darśanātsmṛteśca om ||

094 || om madhvādiṣvasambhavādanadhikāraṁ jaiminiḥ om ||

095 || om jyotiṣi bhāvācca om ||

096 || om bhāvaṁ tu bādarāyaṇo'sti hi om ||

1-3-9 apaśūdrādhikaraṇam

097 || om śugasya tadanādaraśravaṇāttadādravaṇātsūcyate hi om ||

098 || om kṣatriyatvāvagateścottaratra caitrarathena liṅgāt om ||

099 || om saṁskāraparāmarśāttadabhāvābhilāpācca om ||

100 || om tadabhāvanirdhāraṇe ca pravṛtteḥ om ||

101 || om śravaṇādhyayanārthapratīṣedhātsmṛteśca om ||

1-3-10 kampanādhikaraṇam

102 || om kampanāt om ||

1-3-11 jyotiradhikaraṇam

103 || om jyotirdarśanāt om ||

1-3-12 ākāśādhikaraṇam

104 || om ākāśo'rthāntaratvādivyapadeśāt om ||

1-3-13 suṣuptyadhikaraṇam

105 || om suṣuptyutkrāntyorbhedena om ||

1-3-14 brāhmaṇādhikaraṇam

106 || om patyādiśabdebhyaḥ ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaiṇāyana-kṛtabrahmasūtreṣu prathamādhyāyasya
tṛtīyaḥ pādaḥ ||1|| 3 ||

prathamādhyāyaḥ –samanvayādhyāyaḥ
caturthaḥ pādaḥ anyatraiva prasiddhanāmaliṅgapādaḥ

1-4-1 anumānikādhikaraṇam

- 107 || om ānumānikamapyekeṣāmiti cenna
śarīrarūpakavinystagr̥hīterdarśayati ca om ||
- 108 || om sūkṣmaṁ tu tadarhatvāt om ||
- 109 || om tadadhīnatvādarthavat om ||
- 110 || om zñeyatvāvacanācca om ||
- 111 || om vadatīti cenna prāzño hi om ||
- 112 || om prakaraṇāt āum ||
- 113 || om trayāṇāmeva caivamupanyāsaḥ praśraśca om ||
- 114 || om mahadvacca om ||
- 115 || om camasavadaviśeṣāt om ||

1-4-2 jyotirupakramādhikaraṇam

- 116 || om jyotirūpakramāttu tathā hyadhīyata eke om ||
- 117 || om kalpanopadeśācca madhvādivadavirodhaḥ om ||

1-4-3 na saṅkhayopasaṅgrahadhikaraṇam

- 118 || om na saṅkhayopaṅgrahādapi nānābhāvādatirekācca om ||
- 119 || om prāṇādayo vākyaśeṣāt om ||
- 120 || om jyotiṣaikesāmasatyanne om ||

1-4-4 ākāśādhikaraṇam

- 121 || om kāraṇatvena cākāśādiṣu yathā vyapadiṣṭokteḥ om ||

1-4-5 samākarṣādhikaraṇam

- 122 || om samākarṣāt om ||
- 123 || om jagadvācitvāt om ||
- 124 || om jīvamukhyaprāṇaligaditi cettadvyākhyātam om ||
- 125 || om anyārthaṁ tu jaiminiḥ praśravyākhyānābhyāmapi
caivameke om ||
- 126 || om vākyaṇvayāt om ||
- 127 || om pratizñāsiddherliṅgamāśmarathyaḥ om ||
- 128 || om utkramiṣyata evambhāvādityauḍulomiḥ om ||

129 || om avasthiteriti kāśakṛtsnaḥ om ||

1-4-6 prakṛtyadhikaraṇam

130 || om prakṛtiśca pratizñādṛaṣṭāntānuparodhāt om ||

131 || om abhidhyopadeśācca om ||

132 || om sākṣāccobhyāmnānāt om ||

133 || om ātmakṛteḥ pariṇāmāt om ||

134 || om yoniśca hi gīyate om ||

1-4-7 etena sarva vyākhyātādhikaraṇam

135 || om etena sarve vyākhyātā vyākhyātāḥ om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu prathamādhyāyasya
caturthaḥ pādaḥ || 1 || 4 ||

dvitiyo'dyāyaḥ –avirodhādyāyaḥ
prathamah pādhaḥ- yuktipādaḥ

2|1|1 smṛtyadhikaraṇam

136 || om smṛtyanavakāśadoṣaprasaṅga iti
cennānyasmṛtyanavakāśadoṣaprasaṅgāt om ||
137 || om itareṣāṃ cānupalabdheḥ om ||
138 || om etena yogaḥ pratyuktaḥ om ||

2|1|2 na vilakṣaṇatvādhikaraṇam

139 || om na vilakṣaṇatvādasya tathātvam ca śabdāt om ||
140 || om dṛśyate tu om ||

2|1|3 abhimānyadhikaraṇam

141 || om abhimānivyapadeśastu viśeṣānugatibhyām om ||
142 || om dṛśyate ca om ||

2|1|4 asadadhikaraṇam

143 || om asaditi cennapraṭiṣodhamātratvāt om ||
144 || om apitau tadvatprasaṅgādasamañjasam om ||
145 || om na tu dṛṣṭāntabhāvāt om ||
146 || om svapakṣadoṣācca om ||
147 || om tarkāpraṭiṣṭhānādapyanyathānumeyamiti
cedevamapyanirmokṣaprasaṅgaḥ om ||
148 || om etene śiṣṭā aparigrahā api vyākhyātāḥ om ||

2|1|5 bhoktrādhikaraṇam

149 || om bhoktrāpatteravibhāgaścetsyālokavat om ||

2|1|6 ārambhaṇādhikaraṇa

150 || om tadananyatvamārambhaṇaśabdādibhyaḥ om ||
151 || om bhāve copalabdheḥ om ||
152 || om satvāccāvarasya om ||
153 || om asadvyapadeśānneticenna dharmāntareṇa vākyaśeṣāt om
||
154 || om yukteḥ śabdāntarācca om ||
155 || om paṭavacca om ||

156 || om yathā prāṇādiḥ om ||

2|1|7 itaravyapadeśādhikaraṇam

157 || om itaravyapadeśāddhitākaraṇādidoṣaprasaktiḥ om ||

158 || om adhikaṁ tu bhedanirdeśāt om ||

159 || om aśmādivacca tadanupapattiḥ om ||

160 || om upasaṁhāradarśanānneticetkṣīravaddhi om ||

161 || om devādivadapi loke om ||

162 || om kṛtsnaprasaktirniravayavatvaśabdakopo vā om ||

2|1|8 śrutyadhikaraṇam

163 || om śruteṣu śabdāmūlatvāt om ||

164 || om ātmāni caivaṁ vicitrāśca hi om ||

165 || om svapakṣadoṣācca om ||

166 || om sarvopetā ca tadṛśanāt om ||

167 || om vikaraṇatvānneticettaduktam om ||

2|1|9 na prayojanavatvādhikaraṇam

168 || om na prayojanavatvāt om ||

169 || om lokavattu līlākaivalyam om ||

2|1|10 vaiṣamya nairghṛṇyādhikaraṇam

170 || om vaiṣamyanaairghṛṇye na sāpekṣatvāttathā hi darśayati om ||

171 || om na karmāvibhāgāditi cennānaditvāt om ||

172 || om upapadyate cāpyupalabhyate ca om ||

2|1|11 sarvadharmopapatyadhikaraṇam

173 || om sarvadharmopapatteśca om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu dvitīyādhyāyasya
prathamah pādaḥ || 2 || 1 ||

dvitīyo'dyāyaḥ –avirodhādyāyaḥ
dvitīyaḥ pādaḥ- samayapādaḥ

2|2|1 racanādhikaraṇam

174 || om racanānupapatteśca nānumānam om ||

175 || om pravṛtteśca om ||

176 || om payo'mbuvaccettatrāpi om ||

177 || om vyatirekānavasthiteścānapekṣatvāt om ||

2|2|2 anyatrābhāvādhikaraṇam

178 || om anyatrābhāvācca na tṛṇādivat om ||

2|2|3 abhyupagamādhikaraṇam

179 || om abhyupagamo'pyarthābhāvāt om ||

2|2|4 puruṣāśmādhikaraṇam

180 || ompuruṣāśmavaditi cettathāpi om ||

181 || om aṅgitvānupapatteḥ om ||

2|2|5 anyathā'numityadhikaraṇam

182 || om anyathānumitau ca zñāśaktiviyogāt om ||

183 || om vipratīṣedhāccāsamañjasam om ||

2|2|6 vaiśeṣikādhikaraṇam

184 || om mahaddīrghavadvā hrasvapariṃśaḥśālabhyām om ||

185 || om ubhayathāpi na karmāstadabhāvaḥ om ||

186 || om samavāyābhyupagamācca sāmyādanavasthiteḥ om ||

187 || om nityameva ca bhāvāt om ||

188 || om rūpādimattvācca viparyayo darśanāt om ||

189 || om ubhayathā ca doṣāt om ||

190 || om aparigrahāccātyantamanapekṣā om ||

2|2|7 samudāyādhikaraṇam

191 || om samudāya ubhayahetuke'pi tadaprāptiḥ om ||

192 || om itaretarapratyayatvāditi cenna utpattimātranimitatvāt om ||

193 || om uttarotpāde ca pūrvanirodhāt om ||

194 || om asati pratijñoparodho yaugapadyamanyathā om ||

195 || om pratisaṅkhayā'pratisankhyānirodhāprāptiravicchedāt om
||

196 || om ubhayathā ca doṣāt om ||

197 || om ākāśe cāviśeṣāt om ||

198 || om anusmrteśca om ||

2|2|8 asadadhikaraṇam

199 || om nāsato'drṣṭatvāt om ||

200 || om udāsīnānāmapi caivam siddhiḥ om ||

201 || om nābhāva upalabdheḥ om ||

202 || om vaidharmyācca na svapnādivat om ||

2|2|9 anupalabdhyadhikaraṇam

203 || om na bhāvo'nupalabdheḥ om ||

204 || om kṣaṇikatvācca om ||

205 || om sarvathā'nupapatteśca om ||

2|2|10 naikasminnadhikaraṇam

206 || om naikasminnasambhavāt om ||

207 || om evam cātmākārtsnyam om ||

208 || om na ca paryāyādapyavirodho vikārādibhyaḥ om ||

209 || om antyāvasthiteścobhayanityatvādaviśeṣāt om ||

2|2|11 patyuradhikaraṇam

210 || om patyurasāmañjasyāt om ||

211 || om sambandhānupapatteśca om ||

212 || om adhiṣṭhānānupapatteśca om ||

213 || om karaṇavaccenna bhogādibhyaḥ om ||

214 || om antavatvamasarvajñatā vā om ||

2|2|12 utpatyadhikaraṇam

215 || om utpattyasambhavāt om ||

216 || om na ca kartuḥ karaṇam om ||

217 || om vijñānādibhāve vā tadapratishedhaḥ om ||

218 || om vipratishedhācca om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu dvitīyādhyāyasya
dvitīya pādaḥ || 2 || 2 ||

dvitiyo'dyāyaḥ –avirodhādyāyaḥ
tṛtiyaḥ pādaḥ - śrutinaṁ parasparavirodhapādaḥ

2|3|1 viyadadhikaraṇam

219 || om na viyadaśruteḥ om ||

220 || om asti tu om ||

221 || om gaunyasambhavāt om ||

222 || om śabdācca om ||

223 || om syāccaikasya brahmaśabdavat om ||

224 || om pratijñāhāniravyatirekācchabdebhyaḥ om ||

225 || om yāvadvikāraṁ tu vibhāgo lokavat om ||

2|3|2 mātariśvādhikaraṇam

226 || om etena mātariśvā vyākhyātaḥ om ||

2|3|3 asambhavādhikaraṇam

227 || om asambhavastu sato'nupapatteḥ om ||

2|3|4 tejo'dhikaraṇam

228 || om tejo'tastathā hyāha om ||

2|3|5 abadhikaraṇam

229 || om āpaḥ om ||

2|3|6 pṛthivyadhikaraṇam

230 || om pṛthivyadhikārarūpaśabdāntarādibhyaḥ om ||

2|3|7 tadabhidhyānādhikaraṇam

231 || om tadabhidhyānādeva tu talliṅgātsaḥ om ||

2|3|8 viparyādhikaraṇam

232 || om viparyayeṇa tu kramo'ta upapadyate ca om ||

2|3|9 amtarādhikaraṇam

233 || om antarā vijñānamanasī krameṇa talliṅgāditi cennāviśeṣāt om ||

234 || om carācaravyapāśrayastu syāttadvayapadeśo
bhāktastadbhāvabhāvitvāt om ||

2|3|10 ātmādhikaraṇam

235 || om nātmā'sruter nityatvācca tābhyaḥ om ||

2|3|11 jñādhikaraṇam

236 || om jño'ta eva om ||

237 || om yukteśca om ||

2|3|12 utkrāntyadhikaraṇam

238 || om utkrāntigatyāgatīnām om ||

239 || om svātmanā cottarayoḥ om ||

240 || om nāṇuratacchuteriti cennetarādhikārāt om ||

241 || om svaśabdonmānābhyām ca om ||

242 || om avirodhaścandanavat om ||

243 || om avasthitivaiśeṣyāditi cennābhyupagamāḍṛdi hi om ||

244 || om guṇādvā"lokavat om ||

2|3|13 vyatirekādhikaraṇam

245 || om vyatireko gandhavattathā ca darśayati om ||

2|3|14 pṛthagadhikaraṇam

246 || om pṛthagupadeśāt om ||

247 || om tadaguṇasāratvāttu tadavyapadeśaḥ prājñavat om ||

2|3|15 yāvadadhikaraṇam

248 || om yāvadātmabhāvitvācca na doṣastaddarśanāt om ||

2|3|16 pumstvādhikaraṇam

249 || om pumstvādivatvasya sato'bhivyaktiyogāt om ||

250 || om nityopalabdhyanupalabdhiprasaṅgo'nyataraniyamo
vānyathā om ||

2|3|17 kartṛtvādhikaraṇam

251 || om kartā śāstrārthavatvāt om ||

252 || om vihāropadeśāt om ||

253 || om upādānāt om ||

254 || om vyapadeśācca kriyāyām na cennirdeśaviparyayaḥ om ||

255 || om upalabdivadaniyamaḥ om ||

256 || om śaktidiparyayāt om ||

257 || om samādhyaabhāvācca om ||

258 || om sathā ca takṣobhayathā om ||

259 || om parāttu tacchuteḥ ||

260 || om kṛtaprayatnāpekṣstu vihitapraṭiṣedhāvaiyarthyaḍibhyaḥ
om ||

2|3|18 amśādhikaraṇam

261 || om amśo nānāvyapadeśādanyathā cāpi
dāśakitavāditvamadhīyata eke om ||

262 || om mantravarṇāt om ||

263 || om api smaryate om ||

264 || om prākāśādivannaivam paraḥ om ||

265 || om smaranti ca om ||

266 || om anujñāparihārau dehasambandhājyotirādivat om ||

267 || om asantateścāvyatikaraḥ om ||

268 || om ābhāsa eva ca om ||

2|3|19 adṛṣṭādhikaraṇam

269 || om adṛṣṭānīyamāt om ||

270 || om abhisandhyādiṣvāpi caivam om ||

271 || om pradeśāditi cennāntarbhāvāt om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu dvitīyādhyāyasya
tṛtīya pādaḥ || 2 || 3 ||

dvitiyo'dyāyaḥ –avirodhādyāyaḥ
caturthaḥ pādaḥ - nyāyopetaśrutyavirodhapādaḥ

2|4|1 prāṇotpatyadhikaraṇam

272 || om tathā prāṇāḥ om ||

273 || om gaṇḍyasambhavāt om ||

274 || om pratijñā'nuparodhācca om ||

2|4|2 tatprāgadhikaraṇam

275 || om tatprākśruteśca om ||

2|4|3 tatpūrvakatvādhikaraṇam

276 || om tatpūrvakatvādvācaḥ om ||

2|4|4 saptagatyadhikaraṇam

277 || om sapta gaterviśeṣitatvācca om ||

278 || om hastādayastu sthite'to naivam om ||

2|4|5 aṇvadhikaraṇam

279 || om aṇvaśca om ||

2|4|6 śreṣṭhādhikaraṇam

280 || om śreṣṭhaśca om ||

281 || om na vāyukriye pṛthagupadeśāt om ||

2|4|7 cakṣurādyadhikaraṇam

282 || om cakṣurādivattu tatsahaśiṣṭyādibhyaḥ om ||

283 || om akaraṇatvācca na doṣastathā hi darśayati om ||

2|4|8 pañcavṛtyadhikaraṇam

284 || om pañcavṛttirmanovadavyapadiśyate om ||

2|4|9 aṇvadhikaraṇam

285 || om aṇuśca om ||

2|4|10 jyotirādyadhikaraṇam

286 || om jyotirādyādhiṣṭhānam tu tadāmananāt om ||

287 || om prāṇavatā śabdāt om ||

288 || om tasya ca nityatvāt om ||

2|4|11 ta indriyāṇyadhikaraṇam

289 || om ta indriyāṇi tavdyapadeśādanyatraśreṣṭhāt om ||

290 || om bhedaśruteḥ om ||

291 || om vailakṣaṇyācca om ||

2|4|12 sañjñādhikaraṇam

292 || om sañjñāmūrtikṛptistu trivṛtkurvata upadeśāt om ||

2|4|13 māmsādhikaraṇam

293 || om māmsādi bhaumaṁ yathāśabdāmitarayośca om ||

294 || om vaiśeṣyāttu tadvādastadvādaḥ om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu dvitīyādhyāyasya
caturthaḥ pādaḥ || 2 || 4 ||

ṭṛtiyādhyāyaḥ – sādhanādyāyaḥ
prathamah pādhaḥ – vairāgyapādaḥ

3|1|1 tadantarādhikaraṇam

295 || om tadantarapratipattau raṁhati sampariṣvaktāḥ
praśranirūpaṇābhyām om ||

3|1|2 tryātmakatvādhikaraṇam

296 || om tryātmakatvāttu bhūyastvāt om ||

3|1|3 prāṇagatyadhikaraṇam

297 || om prāṇagateśca om ||

3|1|4 agnyādyadhikaraṇam

298 || om agnyādigatiśruteriti cenna bhāktatvāt om ||

3|1|5 prathameśravaṇādhikaraṇam

299 || om prathāme śravaṇāditi cenna tāeva hyupapatteḥ om ||

3|1|6 aśrutatvādhikaraṇam

300 || om aśrutatvāditi cenneṣṭādikāriṇām pratīteḥ om ||

3|1|7 bhāktādhikaraṇam

301 || om bhāktam vā'nātmavitvāttathā hi darśayati om ||

3|1|8 kṛtātyayādhikaraṇam

302 || om kṛtātyaye'nuśayavāndraṣṭasmṛtibhyām om ||

3|1|9 yathetādhikaraṇam

303 || om yathetamanevaṁ ca om ||

3|1|10 caraṇādhikaraṇam

304 || om caraṇāditi cenna tadupalakṣaṇārtheti kārṣṇājiniḥ om ||

305 || om ānarthakyamiti cenna tadapekṣatvāt om ||

306 || om sukṛtaduṣkṛte eveti tu bādariḥ om ||

3|1|11 aniṣṭādhikaraṇam

307 || omaniṣṭādikāriṇāmapi ca śrutam om ||

308 || om saṁyamane tvanubhūyetaṣāmārohāvarohau
tadgatidarśanāt om ||

309 || om smaranti ca om ||

3|1|12 apisaptādhikaraṇam

310 || om api sapta om ||

3|1|13 tatrāpyadhikaraṇam

311 || om tatrāpi ca tadavyāpārādavirodhaḥ om ||

3|1|14 vidyādhikaraṇam

312 || om vidyākarmaṇoriti tu prakṛtatvāt om ||

3|1|15 na tṛtīyādhikaraṇam

313 || om na tṛtīye tathopalabdheḥ om ||

314 || om smaryate'pi ca loke om ||

315 || om darśanācca om ||

316 || om tṛtīye śabdāvarodhaḥ samśokajasya om ||

317 || om smaraṇācca om ||

3|1|16 tatsvābhāvyāpattyadhikaraṇam

318 || om tatsvābhāvyāpattirupapatteḥ om ||

3|1|17 nāticireṇādhikaraṇam

319 || om nāticireṇa viśeṣāt om ||

3|1|18 anyādhikaraṇam

320 || om anyādhiṣṭhite pūrvavadabhilāpāt om ||

321 || om aśuddhamiti cenna śabdāt om ||

3|1|19 reto'dhikaraṇam

322 || om retaḥ sigyogo'tha om ||

3|1|20 yonyadhikaraṇam

323 || om yoneḥ śarīram om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu tṛtīyādhyāyasya
prathamah pādaḥ || 3 || 1 ||

ṭṛtiyādyāyaḥ – sādhanādyāyaḥ
dvitīyaḥ pādaḥ - bhakti pādaḥ

3|2|1 sandhyādhikaraṇam

324 || om sandhye sṛṣṭirāha hi om ||

325 || om nirmātāraṁ caike putrādayaśca om ||

326 || om māyāmātraṁ tu kārtsnyenānabhivyaktasvarūpatvāt om ||

327 || om sūcakaśca hi śruterācakṣate ca tadvidaḥ om ||

3|2|2 parābidhyānādhikaraṇam

328 || om parābhidyānāttu tirohitaṁ tato hyasya bandhaviparyayau om ||

3|2|3 dehayogādhikaraṇam

329 || om dehayogādvāso'pi om ||

3|2|4 tadabhāvādhikaraṇam

330 || om tadabhāvo nāḍīṣu tacchuterātmani ha om ||

3|2|5 prabodhādhikaraṇam

331 || om ataḥ prabodho'smāt om ||

3|2|6 karmānusmṛtyadhikaraṇam

332 || om sa eva ca karmānusmṛtiśabdavidhibhyaḥ om ||

3|2|7 sampatyadhikaraṇam

333 || om mugdhe'rdhasampattiḥ pariśeṣāt om ||

3|2|8 nsthānato'pyadhikaraṇam

334 || om na sthānato'pi parasyobhayaliṅgaṁ sarvatra hi om ||

335 || om na bhedāditi cenna pratyekamatadvacanāt om ||

336 || om api caivameke om ||

3|2|9 ārūpādhikaraṇam

337 || om arūpavadeva hi tatpradhānatvāt om ||

338 || om prakāśavaccāvaiyarthyaṁ om ||

339 || om āha ca tanmātraṁ om ||

340 || om darśayati cātho api smaryate om ||

3|2|10 upamādhikaraṇam

341 || om ata eva copamā sūryakādivat om ||

3|2|11 ambuvadadhikaraṇam

342 || om ambuvadagrahaṇāttu na tathātvam om ||

3|2|12 vṛddhihrāsādhikaraṇam

343 || om

vṛddhihrāsabhāktvamantarbhāvādubhayasāmañjasyādevam om ||

344 || om darśanācca om ||

3|2|13 prakṛtāvatvādhikaraṇam

345 || om prakṛtāvatvam hi pratiṣedhati tato bravīti ca bhūyaḥ om ||

3|2|14 avyaktatvādhikaraṇam

346 || om tadavyaktamāha hi om ||

347 || om api saṁrādhane pratyakṣānumānābhyām om ||

348 || om prakāśavaccāvaiśeṣyam om ||

349 || om prakāśaśca karmaṇyabhyāsāt om ||

350 || om ato'nantena tathā hi liṅgam om ||

3|2|15 ahikundalādhikaraṇam

351 || om ubhayavyapadeśātvahikuṇḍalavat om ||

352 || om prakāśāśrayavadvā tejastvāt om ||

353 || om pūrvavadvā om ||

354 || om pratiṣedhācca om ||

3|2|16 paramatādhikaraṇam

355 || om paramataḥ setūnmānasambandhabhedavyapadeśebhyaḥ om ||

356 || om darśanāt om ||

357 || om buddhyarthaḥ pādavat om ||

3|2|17 sthānaviśeṣādhikaraṇam

358 || om sthānaviśeṣātprakāśādivat om ||

359 || om upapatteśca om ||

3|2|18 tathānyatvādhikaraṇam

360 || om tathā'nyatpratiṣedhāt om ||

3|2|19 sarvagatatvādhikaraṇam

361 || om anena sarvagatatvamāyāmayaśabdādibhyaḥ om ||

3|2|20 phalādhikaraṇam

362 || om phalamata upapatteḥ om ||

363 || om śrutatvācca om ||

364 || om dharmam jaiminirata eva om ||

365 || om pūrvam tu bādarāyaṇo hetuvyapadeśāt om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu tṛtīyādhyāyasya
dvitīyaḥ pādaḥ || 3 || 2 ||

ṭṛtiyādhyāyaḥ – sādhanādyāyaḥ
ṭṛtiyaḥ pādaḥ – upāsanāpādaḥ

3|3|1 sarvavedādhikaraṇam

366 || om sarva vedāntapratyayaṁ codanādyaviśeṣāt om ||

367 || om bhedānneti cedekasyāmapī om ||

368 || om svādhyāyasya tathātvena hi samācāre'dhikārācca om ||

369 || om salilavacca tanniyamaḥ om ||

370 || om darśayati ca om ||

3|3|2 upasamhārādhikaraṇam

371 || om upasamhāro'rthābhedādvidhiśeṣavatsamāne ca om ||

372 || om anyathātvaṁ ca śabdāditi cennāviśeṣāt om ||

373 || om na vā prakaraṇabhedātparovarīyastvādivat om ||

374 || om sañjñātaścettaduktamasti tu tadapi om ||

3|3|3 prāptyādhikaraṇam

375 || om prāpteśca samañjasam om ||

3|3|4 sarvavedādhikaraṇam

376 || om sarvābhedādanyatre om ||

3|3|5 ānandādhikaraṇam

377 || om ānandādayaḥ pradhānasya om ||

3|3|6 priyaśirastvādhikaraṇam

378 || om priyaśirastvādyaprāptirūpacayāpacayau hi bhede om ||

3|3|7 itarādhikaraṇam

379 || om itare tvarthasāmānyāt om ||

3|3|8 ādhyānādhikaraṇam

380 || om ādhyānāya prayojanābhāvāt om ||

381 || om ātmaśabdācca om ||

3|3|9 ātmagr̥hītyādhikaraṇam

382 || om ātmagr̥hītiritaravaduttarāt om ||

3|3|10 anvayādhikaraṇam

383 || om anvayāditi cetsyādavadhāraṇāt om ||

3|3|11 kāryādhikaraṇam

384 || om kāryākhyānādapūrvam om ||

3|3|12 samānādhikaraṇam

385 || om samāna evaṁ cābhedāt om ||

386 || om sambandhādevamanyatrāpi om ||

3|3|13 navādhikaraṇam

387 || om na vā viśeṣāt om ||

388 || om darśayati ca om ||

3|3|14 sambhṛtyadhikaraṇam

389 || om sambhṛti dyuvyāptyapi cātaḥ om ||

3|3|15 puruṣādhikaraṇam

390 || om puruṣavidyāyāmapī cetareṣāmanāmnānāt om ||

3|3|16 vedādhikaraṇam

391 || om vedhādyarthabhedāt om ||

3|3|17 hānyadhikaraṇam

392 || om hānau

tūpāyanaśabdaśeṣatvāt kuṣā"chandastutyupagānavattaduktam om ||

393 || om sāmparāye tartvyābhāvāttathā hyanye om ||

3|3|18 candādhikaraṇam

394 || om chandata ubhayāvirodhāt om ||

395 || om gaterarthavatvamubhayathā'nyathā hi virodhaḥ om ||

396 || om upapannastallakṣaṇārthopalabdherlokavat om ||

3|3|19 aniyamādhikaraṇam

397 || om aniyamaḥ sarveṣāmavirodhācchabdānumānābhyām om ||

3|3|20 yāvadadhikaraṇam

398 || om yāvadadhikāramavasthitirādhikārikāṇām om ||

399 || om akṣaradhiyām tvavirodhaḥ sāmānyatadbhāvābhyāmaupa
sadavattaduktam om ||

3|3|21 iyadāmananādhikaraṇam

400 || om iyadāmananāt om ||

401 || om antarā bhūtagrāmavaditi cetaduktam om ||

402 || om anyathābhedānupapattiriti cennopadeśavat om ||

3|3|22 vyatihārādhikaraṇam

403 || om vyatihāro viśimṣanti hītaravat om ||

3|3|23 satyādhikaraṇam

404 || om saiva hi satyādayaḥ om ||

3|3|24 kāmādhikaraṇam

405 || om kāmāditaratra tantra cāyatanādibhyaḥ om ||

406 || om ādarādalopaḥ om ||

407 || om upasthitestadvacanāt om ||

3|3|25 nirdhāraṇādhikaraṇam

408 || om tannirdhāraṇārthanīyamastaddaṣṭeḥ
prthagghyapratibandhaḥ phalam om ||

3|3|26 pradhānādhikaraṇam

409 || om pradānavadevahi taduktam om ||

3|3|27 liṅgabhūyastvādhikaraṇam

410 || om liṅgabhūyastvāttaddhi baliyastadapi om ||

3|3|28 vikalpādhikaraṇam

411 || om pūrvavikalpaḥprakaraṇātsyātkriyāmānasavat om ||

412 || om atideśācca om ||

3|3|29 vidyādhikaraṇam

413 || om vidyaiva tu nirdhāraṇāt om ||

414 || om darśanācca om ||

3|3|30 śrutyadhikaraṇam

415 || om śrutyādibalīyastvācca na bādhaḥ om ||

3|3|31 anubandhādhikaraṇam

416 || om anubandhādibhyaḥ om ||

3|3|32 prajñāntarādhikaraṇam

417 || om prajñāntaraprthaktvavaddaṣṭiśca taduktam om ||

3|3|33 na sāmānyādhikaraṇam

418 || om na sāmānyādapyupalabdhemṛtyuvanna hi lokāpattiḥ om ||

3|3|34 pareṇādhikaraṇam

419 || om pareṇa ca śabdasya tādvidhyaṁ bhūyastvātvanubandhaḥ
om ||

3|3|35 ekādhikaraṇam

420 || om eka ātmanaḥ śarīre bhāvāt om ||

421 || om vyatirekastadbhāvabhāvitvānna tūpalabdhivat om ||

3|3|36 angāvabaddhādhikaraṇam

422 || om aṅgavabaddhāstu na śākhāsu hi prarivedam om ||

423 || om mantrādivadvā'virodhaḥ om ||

3|3|37 bhumādhikaraṇam

424 || om bhūmnaḥ kratuvajjyāyastvaṁ tathā ca darśayati om ||

3|3|38 nānā śabdādhikaraṇam

425 || om nānāśabdādibhedāt om ||

3|3|39 vikalpādhikaraṇam

426 || om vikalpo viśiṣṭaphalatvāt om ||

3|3|40 kāmādhikaraṇam

427 || om kāmāstu yathākāmaṁ samuccīyeranna vā
purvahetvabhāvāta om ||

3|3|41 aṅgādhikaraṇam

428 || om aṅgeṣu yathāśrayabhāvaḥ om ||

429 || om śiṣṭeśca om ||

430 || om samāhārāt om ||

431 || om guṇasādhāraṇyaśruteśca om ||

3|3|42 navādhikaraṇam

432 || om na vā'tatsahabhāvaśruteḥ om ||

433 || om darśanācca om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu tṛtīyādhyāyasya
tṛtīyaḥ pādaḥ || 3 || 3 ||

ṭṛtiyādhyāyaḥ – sādhanādyāyaḥ
caturthaḥ pādaḥ – jñānapādaḥ

3|4|1 puruṣārthādhikaraṇam

- 434 || om puruṣārtho'taḥ śabdāditi bādarāyaṇaḥ om ||
 435 || om śeṣatvātpuruṣārthavādo yathā'nyeṣviti jaiminiḥ om
 436 || om ācāradarśanāt om ||
 437 || om tacchuteḥ om ||
 438 || om samanvārambhaṇāt om ||
 439 || om tadvato vidhānāt om ||
 440 || om niyamācca om ||
 441 || om adhikopadeśāttu bādarāyaṇasyaivaṁ taddarśanāt om ||
 442 || om tulyaṁ tu darśanam om ||

3|4|2 asārvatrikyadhikaraṇam

- 443 || om asārvatriki om ||
 444 || om vibhāgaḥ śatavat om ||
 445 || om adhyayanamātravataḥ om ||

3|4|3 aviśeṣādhikaraṇam

- 446 || om nāviśeṣāt om ||

3|4|4 stutyadhikaraṇam

- 447 || om stutaye'numatirvā om ||
 448 || om kāmākāreṇa om ||
 449 || om upamardaṁ ca om ||
 450 || om urdhvaratassu ca śabde hi om ||
 451 || om parāmarśaṁ jaiminiracodanā cāpavadati hi om ||
 452 || om anuṣṭheyaṁ bādarāyaṇaḥ sāmyaśruteḥ om ||
 453 || om vidhivā dhāraṇavat om ||
 454 || om stutimātramupādānāditi cennāpūrvatvāt om ||
 455 || om bhāvaśabdācca om ||
 456 || om pariṣlavārthā iti cenna viśeṣitatvāt om ||
 457 || om tathā caikavākyopabandhāt om ||
 458 || om ata eva cāgnīndhanādyanapekṣā om ||

- 459 || om sarvāpekṣā ca yajñādiśruterāśvavat om ||
- 460 || om śamadamādyupetaḥ syāttathāpi tu tadvidhestadaṅgatayā
teṣāmavaśyānuṣṭheyatvāt om ||
- 461 || om sarvānnānumatiśca prāṇātyaye taddarśanāt om ||
- 462 || om abādhācca om ||
- 463 || om api smaryate om ||
- 464 || om śabdaścāto'kāmacāre om ||
- 465 || om vihitatvāccāśramakarmā'pi om ||
- 466 || om sahakāritvena ca om ||
- 3|4|5 ubhayaliṅgādhikaraṇam
- 467 || om sarvathāpi tu ta evobhayaliṅgāt om ||
- 468 || om anabhibhavaṁ ca darśayati om ||
- 469 || om antarā cāpi tu taddaṣṭeḥ om ||
- 470 || om api smaryate om ||
- 471 || om viśeṣānugrahaṁ ca om ||
- 472 || om atastvitarajjyāyo liṅgācca om ||
- 473 || om tadbhūtasya tu tadbhāvo jaiminerapi
niyamātadrūpābhāvebhyaḥ om ||
- 3|4|6 adhikārikādhikaraṇam
- 474 || om na cādhikārikamapi patanānumānāttadayogāt om ||
- 475 || om upapurvamapītyeke bhāvāśamanavattaduktam om ||
- 476 || om bahistūbhayathāpi smṛterācārācca om ||
- 3|4|7 phalaśrutyadhikaraṇam
- 477 || om svāminaḥ phalaśruterityātreyaḥ om ||
- 478 || om ārtvijyamityauḍulomistasmai hi parikriyate om ||
- 479 || om sahakāryantaravidhiḥ pakṣeṇa tṛtīyaṁ tadvato
vidhyādivat om ||
- 3|4|8 kṛtsnabhāvādhikaraṇam
- 480 || om kṛtsnabhāvātu gṛhiṇopasaṁhāraḥ om ||
- 481 || om maunavaditaresāmapyupadeśāt om ||
- 3|4|9 anvayādhikaraṇam
- 482 || om anāviṣkurvannanvayāt om ||

3|4|10 aihikādhikaraṇam

483 || om aihikamaprastutapratibandhe taddarśanāt om ||

3|4|11 muktiphalādhikaraṇam

484 || om evaṁ muktiphalānīyamastadavasthāvadhr̥te
stadavasthāvadhr̥teḥ om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu tṛtīyādhyāyasya
caturthaḥ pādaḥ || 3 || 4 ||

caturthādhyāyaḥ – phalādhyāya
prathamah pādhaḥ - karmakṣayapādaḥ

4|1|1 avṛtyadhikaraṇam

485 || om āvṛttirasakṛdupadeśāt om ||

486 || om liṅgācca om ||

4|1|2 ātmādhikaraṇam

487 || om ātmeti tūpagacchanti grāhayanti ca om ||

4|1|3 na pratikādhikaraṇam

488 || om na pratike na hi saḥ om ||

4|1|4 brahmādhikaraṇam

489 || om brahmaddṣṭirūtkarṣāt om ||

4|1|5 ādityādhikaraṇam

490 || om ādityādimatayaścāṅg upapatteḥ om ||

4|1|6 asīnādhikaraṇam

491 || om āsīnaḥ sambhavāt om ||

492 || om dhyānācca om ||

493 || om acalatvaṁ cāpekṣya om ||

494 || om smaranti ca om ||

495 || om yatraikāgratā tatrāviśeṣāt om ||

4|1|7 aprāyaṇādhikaraṇam

496 || om āprāyaṇāttatrāpi hi dṣṭam om ||

4|1|8 tadadhigamādhikaraṇam

497 || om tadadhigama uttarapūrvāghayoraśleṣavināśau
tadvyapadeśāta om

498 || om itarasyāpyevamasamśleṣaḥ pāte tu om ||

499 || om anārabdhakārye eva tu sarve tadavadheḥ om ||

500 || om agnihotrādi tu tatkāryāyaiva taddarśanāt om ||

501 || om ato'nydapītyekeṣāmubhayoḥ om ||

502 || om yadeva vidyayeti hi om ||

503 || om bhogena tvitare kṣapayitvātha sampatsyate om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu caturthādhyāyasya
prathamah pādaḥ || 4 || 1 ||

caturthādhyāyaḥ – phalādhyāya
dvitīyaḥ pādaḥ – utkrāntipādaḥ

4|2|1 vāṅmanodhikaraṇam

504 || om vāṅmanasi darśanācchabdācca om ||

505 || om ata eva ca sarvāṅyanu om ||

4|2|2 manaḥ prāṇādhikaraṇam

506 || om tanmanaḥ prāṇa uttarāt om ||

4|2|3 adhyakṣādhikaraṇam

507 || om so'dhyakṣe tadupagamādibhyaḥ om ||

4|2|4 bhūtādhikaraṇam

508 || om bhūteṣu tacchuteḥ om ||

4|2|5 naikasminadhikaraṇam

509 || om naikasmindarśayato hi om ||

4|2|6 samanādhikaraṇam

510 || om samanā cāsṛtyupakramādamṛtatvaṁ cānuṣya om ||

511 || om tadapīteḥ saṁsāra vyapadeśāt om ||

512 || om sūkṣmaṁ pramāṇataśca tathopalabdheḥ om ||

513 || om nopamardenātaḥ om ||

514 || om asyaiva copapatterūṣmā om ||

515 || om pratiśedhāditi cenna śārīrāt om ||

516 || om spaṣṭo hyekeṣām om ||

517 || om smaryate ca om ||

4|2|7 parādhikaraṇam

518 || om tāni pare tathā hyāha om ||

4|2|8 avibhāgādhikaraṇam

519 || om avibhāgo vacanāt om ||

4|2|9 tadoko'dhikaraṇam

520 || om tadoko'grajvalanaṁ tatprakāśitadvāro

vidyāsāmarthyāttaccheṣagatyanusmṛtiyogācca hārdānugṛhītaḥ

śatādhikayā om ||

521 || om raśmyanusārī om ||

522 || om niśi neti cenna sambandhāt om ||

523 || om yāvaddehabhāvitvāddarśayati ca om ||

524 || om ataścāyane'pi hi dakṣiṇe om ||

[4|2|10 yogyadhikaraṇam](#)

525 || om yoginaḥ pratismaryate smārte caite om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu caturthādhyāyasya
dvitīyaḥ pādaḥ || 4 || 2 ||

caturthādhyāyaḥ – phalādhyāya
tṛtīyaḥ pādaḥ – mārgapādaḥ

4|3|1 arcirādyadhikaraṇam

526 || om arcirādinātatprathiteḥ om ||

4|3|2 vāyuśabdādhikaraṇam

527 || om vāyuśabdādaviśeṣaviśeṣābhyām om ||

4|3|3 taṭitadhikaraṇam

528 || om tatito'dhivarūṇaḥ sambandhāt om ||

4|3|4 ātivāhikādhikaraṇam

529 || om ativāhikastalliṅgāt om ||

530 || om ubhayavyāmohāttatsiddheḥ om ||

4|3|5 vaidyutādhikaraṇam

531 || om vaidyutenaiva tatastacchuteḥ om ||

4|3|6 kāryādhikaraṇam

532 || om kāryam bādarirasya gatyupapatteḥ om ||

533 || om viśeṣitatvācca om ||

534 || om sāmīpyāttu tadvyapadeśaḥ om ||

535 || om kāryātyaye tadadhyakṣeṇa sahātaḥ paramabhidhānāt om
||

536 || om smṛteśca om ||

537 || om param jaiminirmukhyatvāt om ||

538 || om darśanācca om ||

539 || om na ca kārye pratipatyabhisandhiḥ om ||

540 || om apratikāmbanānnayatīti bādarāyaṇa ubhayathā ca
doṣāttatkratuśca om ||

541 || om viśeṣam ca darśayati om ||

iti śrīmatkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu caturthādhyāyasya
tṛtīyaḥ pādaḥ || 4 || 3 ||

caturthādhyāyaḥ – phalādhyāya
caturthaḥ pādaḥ-bhogapādaḥ

4|4|1 sampadyādhikaraṇam

542 || om sampadyāvihāya svena śabdāt om ||

4|4|2 muktādhikaraṇam

543 || om muktaḥ pratijñānāt om ||

4|4|3 ātmādhikaraṇam

544 || om ātmā prakaraṇāt om ||

4|4|4 avibhāgādhikaraṇam

545 || om avibhāgena dṛṣṭatvāt om ||

4|4|5 brāhmādhikaraṇam

546 || om brāhmeṇa jaiminirūpanyāsādibhyaḥ om ||

547 || om citimātreṇa tadātmakatvādityauḍulomiḥ om ||

548 || om evamapyupanyāsātpūrvabhāvādvirodhaṁ bādarāyaṇaḥ
om ||

4|4|6 sankalpādhikaraṇam

549 || om saṅkalpādeva ca tacchruteḥ om ||

4|4|7 ananyādhipatyadhikaraṇam

550 || om ata eva cānanyādhipatiḥ om ||

4|4|8 abhāvādhikaraṇam

551 || om abhāvaṁ bādarirāha hyevam om ||

552 || om bhāvaṁ jaiminirvikalpāmnānāt om ||

553 || om dvādaśāhavadubhayavidhaṁ bādarāyaṇo'taḥ om ||

554 || om tanvabhāve sandhyavadupapatteḥ om ||

555 || om bhāve jāgradvat om ||

556 || om pradīpavadośastathā hi darśayati om ||

557 || om svāpyayasampatyoranyatarāpekṣamāviṣkṛtaṁ hi om ||

4|4|9 jagadvyāpārādhikaraṇam

558 || om jagadvyāpāravarjam om ||

559 || om prakaraṇādasannihitatvācca om ||

560 || om pratyakṣopadeśāditi cennādhikārikamaṇḍalasthokteḥ om
||

561 || om vikārāvartī ca tathā hi darśayati om ||

[4|4|10sthityadhikaraṇam](#)

562 || om sthitimāha darśayataścaivaṁ pratyakṣānumāne om ||

563 || om bhogamātrasāmyalingācca om ||

[4|4|11 anāvṛtyadhikaraṇam](#)

564 || om anāvṛttiśśabdādanāvṛttiśśabdāt om ||

iti śrīkṛṣṇadvaipāyanakṛtabrahmasūtreṣu caturthādhyāyasya
caturthaḥ pādaḥ || 4 || 4||

|| iti śrīmatkṛṣṇadvapāyanakṛtabrahmasūtrāṇi sampūrṇāni ||